

**Ärendenummer:** Fi2025/00744

**Inskickat:** 2025-09-03

**Ansvarig tjänsteman:** Oscar Almqvist & Jenny Hagberg

**Från:**

Svensk Dagligvaruhandel

**Till:**

Finansdepartementet

## Remiss avseende betänkandet Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av Livsmedel (SOU 2025:30)

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemsföretag är Axfood, Coop Sverige, ICA Sverige, Lidl Sverige och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 95 procent av dagligvaruhandeln i Sverige, med fler än 3 000 butiker över hela landet.

Varje vecka möter vi i stort sett alla människor i Sverige i våra butiker. Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 110 000 personer, varav en tredjedel är unga (15-24 år) och en fjärdedel har utländsk bakgrund. Branschen skapar jobb, ger möjlighet att äta hållbart och hälsosamt och är en viktig samhällsfunktion i alla delar av Sverige.

### Svensk Dagligvaruhandels remissvar

Svensk Dagligvaruhandel har tagit del av Betänkandet 2025:30 *Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel* och tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

Svensk Dagligvaruhandel tillstyrker utredningens förslag om att införa ett kvalificerat undantag från mervärdesskatt för donation av livsmedel till ideella organisationer som bedriver social hjälpverksamhet (kap 13). Förslaget är ett välkommet steg mot att minska matsvinnet, förenkla för näringsidkare att donera överskottslivsmedel och förstärka samverkan mellan handel och ideell sektor.

Vi välkomnar särskilt att undantaget inte bara undanröjer osäkerhet kring uttagsbeskattning, utan även uttryckligen medger rätt till avdrag för ingående skatt, vilket innebär en betydande förbättring jämfört med nuvarande praxis. Samtidigt

anser vi att det bör övervägas om även andra varor med praktisk betydelse i social hjälpverksamhet – exempelvis hygienartiklar och enklare hushållsprodukter – kan omfattas av liknande regler.

Som exempel vill vi lyfta det branschgemensamma samarbete med Matmissionen som Svensk Dagligvaruhandel och DLF inledde 2022 för att underlätta donationer av varor som annars riskerar att bli svinn. Matmissionen (som tar emot cirka hälften av livsmedelsdonationerna i Sverige) bekräftar att dagens otydlighet kring mervärdesskatt hindrar donationer. Det gäller både livsmedel och non-food (t.ex. hygien- och hushållsartiklar). Företag avstår av rädsla för att göra fel, vilket leder till onödigt svinn i stället för värdefulla tillskott till ekonomiskt utsatta hushåll. Vi efterlyser därför (i) att ett kvalificerat undantag även utreds för non-food med social funktion, i linje med de möjligheter som finns i mervärdesskattedirektivet, samt (ii) tydlig vägledning och rättsliga utlåtanden från berörda myndigheter som säkrar förutsägbarhet.

### **13.2 Ett kvalificerat undantag införs för donation av livsmedel**

Skatteverkets nuvarande rättsliga vägledning har i viss mån möjliggjort donationer av livsmedel som saknar marknadsvärde, utan uttagsbeskattning. Denna ordning har varit välkommen när den infördes, men är förenad med osäkerhet kring dels bedömningen av marknadsvärde, dels avdragsrätten för ingående moms på inköp av varor som sedermera doneras.

Utredningens förslag att lagstadga ett kvalificerat undantag innebär att:

- företag slipper bedöma marknadsvärdet i varje enskilt fall,
- uttagsbeskattning inte sker vid donation till godkänd mottagare,
- och full avdragsrätt för ingående skatt behålls trots att donationen undantas från moms.

Dessa förändringar ökar rättssäkerheten, minskar den administrativa bördan och eliminerar ett långvarigt osäkerhetsmoment för företag i livsmedelskedjan. För dagligvaruhandeln innebär förslaget lägre trösklar och ökade incitament för donationer jämfört med dagens situation, minskade kostnader, och ökade möjligheter att bidra till sociala ändamål.

Svensk Dagligvaruhandel ser sammanfattningsvis förslaget som ett väl avvägt och praktiskt genomförbart steg för att underlätta donationer och minska matsvinn. Det bidrar till ökad samverkan mellan näringsliv och civilsamhälle, och främjar en mer resurseffektiv och hållbar livsmedelskedja.

### **Överväg liknande undantag för andra varor**

Utredningen konstaterar att det inte finns några hinder mot att kvalificerade undantag införs även för andra typer av varor (utöver livsmedel). Mot bakgrund av EU-rättens möjligheter enligt bilaga III i mervärdesskattedirektivet (kap. 13.2) anser

vi att det bör utredas hur ett liknande kvalificerat undantag kan införas för andra varor med social funktion, såsom hygienartiklar eller enklare hushållsprodukter.

### **Tydlig vägledning och exempel**

Osäkerhet kring mervärdesskattekonsekvenser är i dag ett av de största hindren för att företag väljer att donera varor. Många avstår från donationer av rädsla för att göra fel. Myndigheterna kan här spela en avgörande roll genom att säkerställa tydlig vägledning och ge ut rättsliga utlåtanden som skapar förutsägbarhet och trygghet för företagen. Vi ser gärna att Skatteverket ges i uppdrag att publicera vägledande exempel/typfall som illustrerar i vilka situationer uttagsbeskattning inte ska ske, även för andra varor än livsmedel. Det skulle bidra till ökad tydlighet, rättssäkerhet och en mer enhetlig tillämpning.

### **Ytterligare åtgärder för att förenkla donation av livsmedel**

Utöver de mervärdesskatterättsliga förändringar som föreslås i betänkandet finns det även behov av förenklingar i det livsmedelsrättsliga regelverket för att underlätta donationer. Svensk Dagligvaruhandel anser att Livsmedelsverket genom förtydliganden i sina vägledningar till kommunerna kan skapa bättre förutsättningar för livsmedelsdonationer utan att äventyra livsmedelssäkerheten.

Vi vill särskilt lyfta fram behovet av att tydliggöra att produktlarm kan ersätta följesedlar som dokumentation vid donationer. Detta skulle innebära en administrativ förenkling, samtidigt som spårbarhetskraven fortsatt uppfylls genom de system som redan används i handeln. Nationella riktlinjer som främjar donationer och en mer pragmatisk tolkning av spårbarhetskraven – i likhet med vad andra EU-länder infört – skulle ytterligare stärka möjligheterna att minska matsvinn och underlätta donation av livsmedel.